

משמרת מתולעים

תמרים

כבר בזמן חז"ל מבואר (חולין נ"ח ב' הני תמרי דכדא כו') שהתמרים (המיובשים) זה פרי נגוע, ומבואר ברשב"א ובר"ן (שם) שהנגיעות בו הוא בשיעור של מיעוט המצוי שמחייב בדיקה, ואסור לאכול בלא בדיקה, ולא מועיל מה שכבר בדק את הרוב, ומצא שאינו נגוע, וכמבואר ברשב"א בתשובה (סי' רע"ד). וכל זה בזמן חז"ל, וכהיום יש לברר את המציאות וכדלהלן.

תמרים לחים - בדרך כלל אינם נגועים, בין הנמכרים בסמוך לר"ה באריזות בקירור, ובין הנמכרים כל השנה הקרויים "בונבון" או "סופר עסיסי". וזאת מאחר וקטיפתם נעשית בעוד התמר אינו בשל (מתוק) כל צרכו (השמות הנ"ל הם שלבים מסוימים בגידול), לכן הם פחות נגועים, והם מטופלים מיידית בהגעתם לבית האריזה ואינם שוהים שם זמן רב. אמנם גם בהם יתכן נגיעות, (עי' תמונה 18), ואף נגיעות של תולעים חיים. ולכן ההמלצה לחצות אותם ולהסתכל מול פלורסנט או מקור אור, ולראות אם יש דבר חריג. בנוגע לכנימות בקליפת הפרי, כפי הנראה בתמרים הגדלים במקומות גידול איכותיים אין הכנימה מצויה בהם כל כך, ובכאלו הגדלים **בחצירות** (ללא ריסוסים) יתכן נגיעות של כנימות, והדבר טעון בירור, ההמלצה היא להסיר את קליפת הפרי לפני האכילה. - בשנה זו (ערב ר"ה תשפ"ז) עדיין אין תמרים לחים מגדיד חדש, אבל ניתן למצוא מגדיד ישן.

תמרים יבשים - יתכן נגיעות בפנים הפרי בין הגרעין לפרי, ומצוי אף רימות ותולעים שחודרים לגוף הפרי מצד הגרעין. את הרימות קשה מאוד לראות, ולפעמים הם אפילו דומים מאוד לגוף הפרי, (עי' להלן תמר ד' תמונות 12-15). כפי הנראה בדרך כלל אם יש רימות אז נמצא גם תולעים גדולים יותר. אמנם גם תולעים גדולים לפעמים הם קשים לזיהוי מחמת הצבע שלהם שדומה מאוד לצבע הפרי (עי' תמונות 5-7). כמו כן יתכן נגיעות שחודרת פנימה מהצד של קליפת הפרי, ניתן לזיהוי ע"י נקב מצד קליפת הפרי. - **יש לציין כי רוב התמרים בדרך כלל אינם נגועים** אלא שהוא מיעוט המצוי, (אין כוונתנו להגדרה ההלכתית של מיעוט המצוי, אלא להגדרה המציאותית), וכמות הנגיעות משתנה בין סחורה

zz054842@gmail.com

משמרת מתולעים

לסחורה, וככל שהסחורה איכותית יותר אזי הנגיעות פחות מצויה בה, ומאידך סחורה זולה איננה עדות לנגיעות.

תמרים שמגיעים לפני ר"ה סמוך לגדיד (קטיפ) הם בדרך כלל יותר נקיים, (הסיבה לזה כנראה היא מחמת שהמגדלים מזדרזים לטפל בסחורה החדשה כדי לשווקה לפני ר"ה שאז זה העונה הבוערת, וטיפול מידי מונע נגיעות), וכשהם נגועים אזי הנגיעות שלהם ניכרת יותר, ובדרך כלל מדובר בתולעים חיים (עי' להלן תמונה 19, ועי' במקבץ הסירטונים, להורדה לחץ כאן). ולכן בתמרים יבשים שמגיעים לשוק בתחילת החורף הנגיעות פחות מצויה בהם, הגדיד בערבה מוקדם יותר מאשר הגדיד בבקעת יריחו ובית שאן, (אמנם צריך לברר כיצד ניתן לדעת שזה אכן מגדיד חדש, ולפעמים רושמים זאת על האריזה, ולפעמים ניתן לדעת לפי קוד היצור, אך לא ניתן להסתמך על התאריך הייצור מאחר והוא מציין תאריך מילוי, ויתכן שזה סחורה ישנה שנארזה לפני ראש השנה).

בדיקת התמרים - מקובל לבדוק את התמרים מול מקור אור או שמש, אבל כפי הנראה זה לא מספק, מאחר וישנן תולעים שאינן משתקפים כל כך באופן כזה, (עי' תמונות 5-7, ובסירטון המצורף). ולכן ההמלצה לבדוק מעל גבי פנס (ניתן להשתמש בפנסים המצויים אצל הילדים), באופן שהתמר מכסה את כל האור שבפנס, (וזאת במטרה שהאור עצמו לא יסנוור), עי' להלן דוגמא בתמונה 1.

חבילה שיש בה ריבוי של תמרים עם תולעים שהם די שקופים שניתן לראותם רק על ידי פנס, אזי לא מומלץ להשתמש בה, מאחר וסביר להניח שנמצא בה עוד תמרים נגועים שקשים לזיהוי גם על ידי פנס.

לפעמים ישנם נקודות שחורות, הנראות כמו ביצים של חרקים, זה לא ביצים אלא הפסולת של התולעים, במצב כזה מומלץ לא להשתמש בתמר הזה, גם אם לא רואים בו תולעים, (וגם באופן שהסירו את החלק עם הנקודות השחורות).

ישנם תמרים שיש בהם מין שחרות באזור הגרעין (לא נקודות שחורות, אלא אזור שחור כעין אבקה) או באזור החיבור של התמר לעץ, שחרות זו איננה מעידה על נגיעות כלל, (זו פטריה). כמו כן פעמים ישנם גבישים בצבע לבן שהם גבישי סוכר, וגם הם אינם מעידים

zz054842@gmail.com

משמרת מתולעים

כלל על נגיעות או איכות הסחורה, ניתן לזהות אותם על ידי מעיכתם, ואם הם נמעכים כמו ג'לי אזי הם בדרך כלל גבישי סוכר.

יש לציין שישנם זנים שונים של תמרים, ויכולת ההשתקפות של האור שונה בהם. הזנים המוכרים הם מג'הול, דקל נור, דרי, ויש שינויים בהשתקפות שלהם, וכן באותם זנים עצמם ישנם שינויים בהשתקפות.

תהליך גידול וקטיפת התמרים - אשכול התמרים (הקרוי ידו, או מחבט) גדל (ברוב השדות) בתוך רשתות סגורות (הקרויות סנסן, ראה תמונות 20-21) שלרוב מונעות מהחרקים להגיע אל הפרי, אם כי רשתות אלו אינן מונעות באופן מוחלט (מדובר ברשתות שאינן צפופות כל כך, ובעיקרן מיועדות לחרקים גדולים או לציפורים, וכן יש בהם תועלת לאיסוף התמרים). יש מגדלים שאינן משתמשים ברשתות, ויש שמאחרים את העטיפה ברשתות ואינן שמים רשתות כשהתמר ירוק, אלא כשהוא מתחיל להצהיב, (ישנם כמה סיבות לכך, ולדוגמא יש מקרים שהרשתות גורמות לפטריה, והמגדל מעדיף שלא להשתמש בהם או לאחר את השימוש בהם כדי שהפרי יהיה פחות לח), ולכן במקומות אלו התמרים יותר חשופים לנגיעות (בעיקר של חיפושית התסיסה).

גדיד (קטיפה) התמרים הלחים נעשה מוקדם יותר בעוד הפרי לח, (ומהסיבה הזאת הם אכן פחות נגועים), וכחודש לאחריו גודדים את התמרים היבשים.

גדיד (קטיפה) התמרים (היבשים) נעשה בטווח זמן קצר מאוד. מהשדה מוליכים את התמרים לבתי אריזה, בבתי האריזה ממיינים את התמרים לסוגים שונים, כשהאיכותי ביותר מטופל מיידית, והאיכותי פחות מאחרים את הטיפול בו, ובתחילה התמרים עוברים תהליך טיפול משמר כדי להשמיד את החרקים החיים, בדרך כלל עושים זאת על ידי הקפאה וכדומה, אבל יש מקומות שזה נעשה בחימום, מטרת החימום כדי שהתולעים יברחו מתוך הפרי החוצה, וימותו מחוץ לפרי.

בדרך כלל בשביל שהתמרים יוכלו להחזיק מעמד זמן רב הם צריכים לעבור ייבוש נוסף, ישנן מקומות שהייבוש נעשה באופן מלאכותי, ויש שנעשה באופן פרימטיבי על ידי ייבוש בשמש, בשתי המקרים הייבוש נעשה באופן נקי ומבוקר, ולא בשטח על פני השדה.

zz054842@gmail.com

משמרת מתולעים

לאחר המיון הראשונה של התמרים, שבו ממיינים את התמרים לגדלים שונים, והדבר משתנה גם באיכות התמרים. אז מתמחרים את הסחורה והמגדל מחליט האם למכור אותה לבית האריזה, או לשלם על המיון ולמוכרה בעצמו.

הסחורה שהיא פחות איכותית והטיפול בא מתעכב, הנגיעות בה מצויה יותר, אבל גם סחורה איכותית יתכן נגיעות. בתמרים יקרים במיוחד הנגיעות בהם פחות מצויה, אם כי אין זה תעודת ביטוח, (אמנם תמרים שמיצאים אותם (בפועל) לחו"ל, בהם כנראה שהנגיעות כמעט לא קיימת).

מסקנה: עיקר הנגיעות בתמרים תלויה באיכות הטיפול שנעשה מיד לאחר הגדיל, וככל שהתמרים איכותיים יותר אזי בדרך כלל הטיפול בהם מהיר יותר, (תמרים הדומים לתמרים שמשווקים לחו"ל אינו בהכרח תעודת איכות, מאחר ולפעמים דווקא משום הנגיעות שבהם הם נפסלו לשיווק).

הנגיעות בתמר מתחלקת לשתיים. ישנה נגיעות שניכרת מיד בחציית התמר לשתיים, נגיעות זו קל לזהות. אבל לפעמים ישנה נגיעות של תולעים שמשתלבים היטב בתמר באופן שבהסתכלות רגילה הם אינם ניכרים, וגם כשמעמידים את התמר ממול מקור אור עדיין הם אינם ניכרים מספיק, ורק כשמניחים את התמר מעל גבי מקור אור חוזק ובאופן שהאור אינו מסנוור, אזי הם משתקפים.

כמו כן מצוי רימות קטנות מאוד בבשר הפרי של התמר, וכמו שניתן לראות בתמונות שלהלן, אבל כפי הנראה ברוב התמרים שנמצא בו רימות כאלו, אזי התקיים בו אחד מהתנאים דלהלן. או שמעל גבי מקור אור השתקף בו תולעת גדולה וברורה, או שהיה ניכר על בשר הפרי כשמשקפים אותו מעל גבי פנס, שמדובר בתמר לא סטנדרטי, כך שבאם נראה תמר שאינו סטנדרטי אזי יתכן שהוא מצריך בדיקה מקיפה יותר, ולכן לא מומלץ לאכלו. - כשאנו אומרים שמדובר בתמר לא סטנדרטי, הכוונה לתמר שניכר באופן ברור שהוא שונה ולא תקין.

zz054842@gmail.com

משמרת מתולעים

בדרך כלל אם נמצא בחבילה תמרים נגועים ברימות, אזי מדובר בסחורה גרועה. כל זה מדובר רק בנוגע לרימות, אבל בנוגע לחרקים או תולעים אזי תתכן סחורה שרק תמר אחד או שתיים נגועים ולא כל הסחורה כולה.

בכל מקרה ההמלצה היא לבדוק כשהתמר מעל גבי פנס וכמו שנתבאר לעיל.

ממרח תמרים - בממרח תמרים כפי מה שנתפרסם על ידי ארגון כושרות אזי מצוי בהם חרקים, וכפי שפורסם על ידם, ישנן כמה חברות שנבדקו ונמצאו נקיים. ופורסם על ידם ממרח תמרים במותג עין יהב שהוא יותר נקי, והרוצה לסמוך על דבריהם יברר אצלם.

יש לציין שישנם עוגות ורוגעלך שמוסיפים בהם ממרח תמרים, וניתן לבדוק זאת ברכיבי המוצר.

zz054842@gmail.com

משמרת מתולעים

מקבץ תמונות

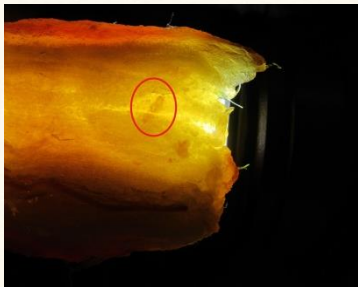
תמונה 2

תמר א' - כשהתמר מעל פנס, ניכרים בו 3 תולעים - ניתן לצפות [בסרטון זה](#), ולראות איך כשמקרבים למקור אור רואים את התולעים מיד

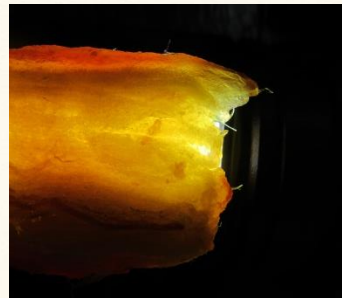
תמונה 1

בדיקת התמר כשהוא מעל גבי תאורה של פנס, התאורה צרה וגודל התמר מכסה את כל האור, בכדי שלא יסנוור

תמונה 4

[תמר ב'](#) - כשהתמר מעל פנס, התולעת מסומנת בעיגול, ניתן להגדיל את התמונה במחשב ולראות את התולעת בבירור

תמונה 3

[תמר ב'](#) - כשהתמר מעל פנס

[תמר ב' - סרטון](#)

zz054842@gmail.com

משמרת מתולעים

תמונה 6

[תמר ג'](#) - כשהתולעת מסומנת בעיגול

תמונה 5

[תמר ג'](#) - התולעת דומה לגוף הפרי, ומאוד קשה לזהותה, על אף אורכה (7-8 מ"מ)

[סרטון של תמר ג' שבו ניתן לראות את התולעת בהסרטה](#)

תמונה 7

תמר ג' - התולעת המובאת בתמונה לעיל נמצאת מעל המקום שבו המחט נעוץ, ובמאוזן למחט

zz054842@gmail.com

משמרת מתולעים

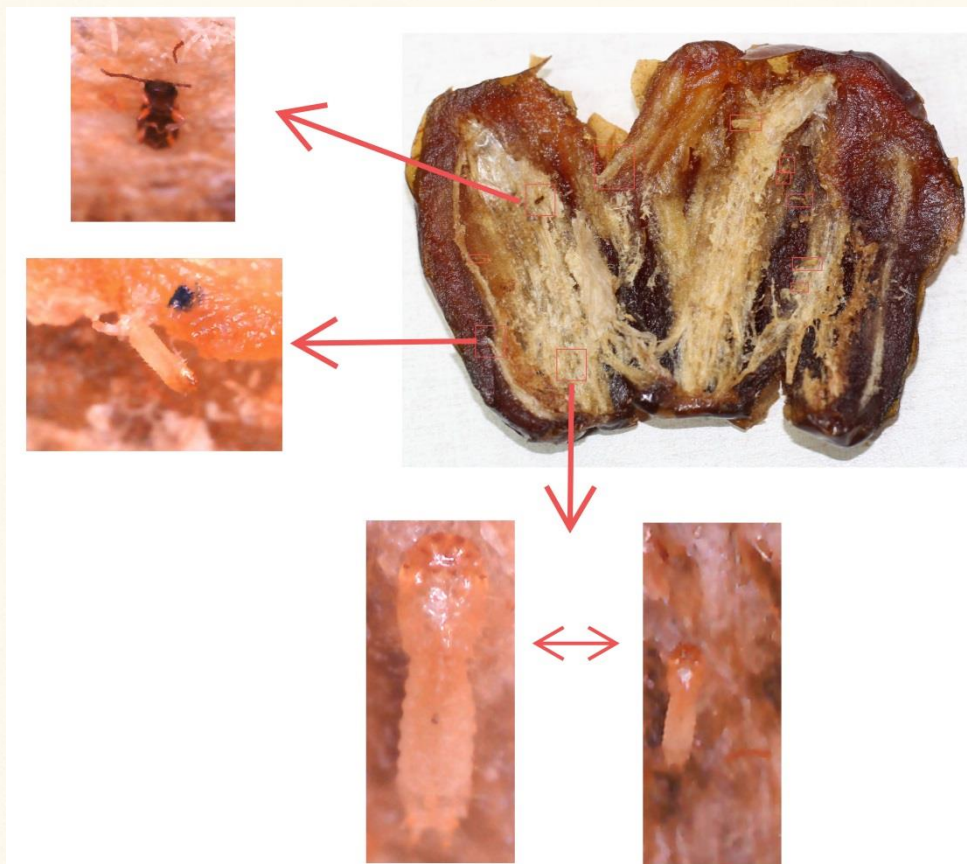
תמונה 8

תמר ד' - התמר נראה כנגוע, בראיה רגילה ניכר בו מיד החרק שבתמונה 10, בראיה מעל פנס ניכרים כבר עוד כשתי תולעים. בראיה דרך מצלמה מיוחדת ניכרים רימות ותולעים רבים, ראה להלן מקבץ תמונות 10-15.

zz054842@gmail.com

משמרת מתולעים

תמונה 9 - תמר ד'

הסימון באדום מסמן מיקום של חרקים

שים לב! לריבועים הקטנים והדקים שבתמונה, כל ריבוע מסמן מיקום של בעל חי, (וישנם עוד רבים שאינם מסומנים). ניתן להגדיל את התמונה ולזהותם.

zz054842@gmail.com

משמרת מתולעים

31/07/2024 02:36:51

תמונה 11

תמונה 10

חרק בתמר שבתמונה למעלה

31/07/2024 07:02:49

תמונה 13

שתי תולעים ניכרים היטב במרכז התמונה, למעלה
בפינה השמאלית חלק מתולעת

31/07/2024 07:07:34

תמונה 12

במרכז התמונה שלוש תולעים, השנים העלונים
כמעט שקופים, ולא ניתנים לזיהוי בעין רגילה.
למטה בפינה השמאלית חלק מתולעת

31/07/2024 07:10:15

תמונה 15

רימות, בצד שמאל תולעת מעט גדולה

31/07/2024 07:09:57

תמונה 14

רימות

zz054842@gmail.com

משמרת מתולעים

תמונה 17 - תמר ו'

תמונה 16 - תמר ה'

תמונה 19 - תמר מיובש מגדיד חדש, ובו תולעת מהלכת בתוכו, להורדה כסירטון לחץ [כאן](#)

תמונה 18 - תמר לח, נגוע בחרק

להורדה לחץ [כאן](#), [וכאן](#)

zz054842@gmail.com

משמרת מתולעים

תמונה 21 - מכבדות של תמרים בתוך רשת

תמונה 20 - מכבדה של תמרים בתוך רשת

zz054842@gmail.com

משמרת מתולעים

מוצרים לסינון וזיהוי חרקים

ניתן להשיג מסננות לסינון משקאות מחרקים בגדלים שונים. וכן רשתות לסינון עלי תה, ואבקות מרק שונות.

כמו כן ניתן להשיג שולחנות אור, זכוכיות מגדילות, ומצלמות, המסייעות לזיהוי חרקים

matara0472@gmail.com

לבירורים: 050-4110472

להורדת קטלוג לחצו כאן

zz054842@gmail.com